

Ročník: 94
číslo: 16
20. dubna 2014
Cena: 8 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

*Na obálce výjev nástěnné malby
z chrámu v Istanbulu z počátku 14. století.
Kristus sestupuje do pekel a zachraňuje Adama a Eyu.*

EDITORIAL

Milí čtenáři, asi vás na první pohled zaujal Kristus, vysvobozující z pekla Adama a Evy. Ti dva jsou typem všech lidí, i nás. A my jejich neposlušnost vůči Bohu opakujeme. Z toho pekla, do něž se pak dostáváme, nás vzkříšený Ježíš mocí lásky vychvacuje. Zaplatil za to ovšem nesmírně bolestné výkupné.

Jistě si všimnete, že Kristus bere zoufalce za ruku: nejen proto, aby je vyvedl, ale aby je pak také vedl do nebeského království.

Takové drama s jeho katarzí je vlastní náplní tohoto velikonočního vydání Českého zápasu.

Bratr patriarcha nám přeje prožitky Krista při velikonočních bohoslužbách. Krista Gerloffová se svou rodinou reálně žije propojení odkazu vyvoleného lidu Hospodina s křesťanstvím. Úžasnou skutečností je, že Duch Boží dal některým Izraelcům poznat jejich spasitele v Ježíši Kristu. Také povzbudí, když mladí lidé postřehnou vliv husitských idejí na formování respektované osobnosti a demokratické společnosti, jak vyplývá z odpovědí na anketu bratra Chadimy.

Ať je tedy „Kristus vprostřed nás“!

Stanislav Jurek

Týdeník Církve československé husitské.
Vydává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6
Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová,
redaktoři: PhDr. Václav Drašnar,
Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, grafik.
Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčířiková.
Tel. redakce: 220 398 107;
e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna.
Distribuce a reklamace: A.L.L. production s. r. o.,
F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9, tel. 234 092 866,
e-mail: martina.machackova@predplatne.cz.
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Předplatné: F. Brynych,
tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Radostné zprávy z Blanska

Blanenská náboženská obec vždy trpěla tím, že kromě kostela, sice krásného, opraveného a plně vybaveného, neměla větší místnost k setkávání mimo bohoslužby - místnost pod kostelem pojme maximálně 15 lidí.

Během let se podařilo celou budovu kostela krásně opravit; jde o jedinou stavbu svého druhu na Moravě. Kompletně byla vyměněna šindelová krytina i zrestaurovány obrazy – ikony uvnitř. Díky štědrému dárci, panu Karlu Míčkoví, se nám podařilo v loňském roce pořídit nejprve dva zvony Cyril a Metoděj a posléze jsme na kůru postavili nové varhany a koncem roku byl do kostelní věže zavěšen třetí zvon Mistr Jan Hus.

Po léta nám se získáváním financí na opravy kostela pomáhal současný blanenský místostarosta pan Ing. Bc. Jiří Crha. Podařilo se mu pro naši farnost zajistit

dotaci, my doložili náš díl a na slavnost Ježíše Krista Krále proběhlo žehnání nového stolu Páně, křtitelnice i „oltářního“ kříže. Pan místostarosta na této slavnosti slíbil, že nám pomůže opět. Slovo, jako vždy, dodržel a získali jsme další dotaci. Rozhodli jsme se postavit na zahradě u kostela farní sál, kuchyňku a sociální zařízení. Venkovní posezení a rozsáhlé terénní úpravy. Od ledna do března 2014 probíhala jednání s památkáři, stavebním úřadem, projektantem Ing. Ondřejem Čumou, sousedy atd. Projekt je nyní dokončen a běží jednání o stavební povolení.

„Základní kámen“ farního sálu požeňná tuto Velikonoční neděli 20. dubna v 9 hodin náš brněnský bratr biskup Juraj J. Dovala. Naše pozvání přijal i pan místostarosta města Blanska Ing. Bc. Jiří Crha.

Rada starších v Blansku

Ovečkou že Páně jsem...

Dětský den s tématem „Ovečkou že Páně jsem...“ uspořádala 29. března naše dejvická náboženská obec. Na programu bylo hudební vystoupení dětí, zpívání a výstava a výroba oveček. Bratr farář Volkman hovořil k dětem – jak jinak – o ztracených a nalezených ovečkách i vztahu k ostatním dětem i rodičům. Na děti čekalo i občerstvení a divadelní představení divadélka Láryfáry s pořadem Kouzla a čary tajemné Prahy. Zlatým hřebem programu na zahradě byly živé ovečky a kůzlata, které si mohly děti pohladit a pochovat. O ohlasu, který akce vzbudila, nejlépe hovoří fotografie.

red

NAD PÍSMEM

PRÁZDNÝ HROB

Evangelium Hodu Božího velikonočního, jako zvěst o Vzkříšení, dobře známe. Rok co rok je o Velikonocích čteme. I učedníci Petr a Jan slyšeli z Ježíšových úst, že on – Kristus bude ukřižován, zemře a třetího dne vstane z hrobu. A přesto je vidíme, jak prozkoumávají hrob. Chtějí se přesvědčit. Nestačí jim Boží Slovo, Ježíšovo slovo. Chtějí odhalit tajemství Vzkříšení.

Ano, chovají se přesně tak jako my. Chtějí se přesvědčit. Nejlépe tomášovsky si sáhnout. Stejně, opravdu stejně se chováme my. Protože nevěříme sami sobě, proto nevěříme, nedůvěřujeme svému bližnímu. Jak pak můžeme věřit Bohu, kterého nikdy nikdo neviděl, jak říká evangelista Jan? – Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náruči Otcově, nám o něm řekl. (Jan 1,18)

Intelektuálně chápeme Ježíšova slova, ale v mezní situaci, jakou je právě tato: prázdný hrob – se najednou chceme přesvědčit, sáhnout si. Náhle nám nestačí naše církevní příslušnost, nestačí nám biblická znalost, nestačí společenství, ale sami jako

jedinci se chceme přesvědčit. A to je to nejhoupější, co můžeme udělat! Tím se totiž projeví naše nevěra. Jsme-li ve společenství, pak se domníváme, že vě-

říme. Jsme-li sami, pochybujeme. To je to riziko společenství, kde se jeden skrývá za druhého, kdy jeden participuje na víře druhého. Svědčí o tom i onen dnešní pravoslavný, respektive starokřesťanský pozdrav: „Kristus byl vzkříšen!“ a odpověď: „Opravdu byl vzkříšen!“ Je to ujišťování si ve víře.

Ocitne-li se však „věřící“ člověk izolován od křesťanského společenství, nemůže v sobě potlačit touhu přesvědčovat se o tom, že jeho uvěření nebylo mylné. Ano, chceme uchopit, prozkoumat a zmocnit se všech Božích tajemství a někdy to děláme až s drzou všetečností. A dostáváme lekci přesně tak jako Petr a Jan u prázdného hrobu. Nic na tom nemění to, že to byli Ježíšovi nejmilejší učedníci.

*Bože, dej nám odvahu,
abychom se dokázali zastavit
před prázdným Ježíšovým hrobem.
Kěž dokážeme před touto požehnanou
prázdnotou poznat prázdnotu
svých vlastních životů, kterou plníme.*

J 20,1-18

Janovo evangelium popisuje, co v hrobu dělali, jak zkoumali plátna, jak zjistili, že šátek, kterým byla ovinuta Ježíšova hlava, neleží mezi ostatními plátny, nýbrž byl

svinut na jiném místě. Oba učedníci se pak vrátili domů.

Ne tak Marie. Marie stála venku před hrobem a plakala. A jak plakala, skrze závoj slz uviděla anděly. Obrátila se a uviděla samého Krista. Myslela si, že je to zahradník, ale on ji oslovil jménem: „Marie!“ – a ona jej poznala. Oslovil ji jejím jménem! Ano, to, co jsem teď převyprávěl, je onen proces, kterým musí člověk projít, aby se opravdu setkal se svou spásou.

Ne se vrhnout a shánět důkazy, které by podepřely mou představu, ale naopak pokorně přiznat, že jsem v koncích. To Marie přiznala, docela po žensku – svým pláčem. Přiznala, že je bezmocná. Zůstala v tom sama. Apoštolové prozkoumali hrob a odešli. Ale ona Ježíše milovala, a proto zůstala. Proto se jí, v jejím zármutku, dal Ježíš poznat. Zprvu tomu ani nemohla uvěřit, proto si myslela, že je to zahradník. Ten vzkříšený byl totiž úplně jiný, než jakou o něm měla představu. Ale poznala jej po hlase.

Vzkříšení je tajemstvím víry. A kdo se nepotká s Ježíšem tak jako právě Marie z Magdaly, může o své víře psát romány, může vystavovat na odív své pozitivní křesťanské naladění, může mluvit o svém obrácení a může tím vším za sebou strhnout mnohé, ale ve skutečnosti se se Vzkříšeným nikdy nepotkal.

A tak vám přeji, abyste se vy s ním potkali. Abyste zapomněli na svou intelektuální znalost Písem, na svou výbornost v plnění Božího zákona, na množství skutků milosrdenství. Přeji vám, abyste si našli čas a odvahu zůstat stát před prázdným hrobem a (v slzách) si uvědomili, že to všechno, co jste až dosud měli za podstatné pro křesťanství, byla jen hra na křesťanství. Dokážete-li to, pak se i vám, každému z vás, zjeví Vzkříšený Kristus a osloví vás jménem a vy uvidíte, že je úplně jiný, než jak jste si ho představovali, ale přesto je to ON, ten který nás zná.

Michael Moc

Z kazatelského plánu

Hod Boží velikonoční – Vzkříšení Páně

Sotva procitnu, jsem s tebou. Svou dlaň jsi položil na mě. Nad mé chápání jsou tyto divy. Aleluja!
ŽALM 139,18.5-6

První čtení z Písma: Skutky 10,34-43

Tužby velikonoční:

2. Aby Kristovo vzkříšení našimi srdci proniklo a k životu věčnému nás přivedlo, modleme se k Hospodinu.
3. Aby Kristovo vítězství v celém světě zavládlo a mír národům přineslo, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, dnešního dne jsi skrze svého jednorozeného Syna zvítězil nad smrtí a otevřel nám bránu do života věčného. Dej, ať nás tvůj životodárný Duch vzkřísí ze smrti k životu! Osviť nás, Bože, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Koloským 3,1-4

Evangelium: Jan 20,1-18

Verše k obětování: Žalm 76,9-10

Verše k požehnání: 1. Korintským 5,7-8

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, děkujeme ti, žeš nás potěšil slavením velikonočních tajemství. Ve své dobrotě dej, ať mocí tvého ducha rosteme ve vzájemné svornosti a lásce! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 250, 251, 260, 331

VELIKONOČNÍ POZDRAV BRATRA PATRIARCHY

„Což neměl Mesiáš to vše vytrpět a vejít do své slávy?“
L 24,26

Sestry a bratři, pokoj vám!

Zdravím vás v době velikonočních svátků, které náleží k hlavním svátkům celého liturgického roku. V tomto čase se můžeme ve společenství církve i osobní četbou a meditací duchovně posílit ze svědectví Písma svatého o událostech vrcholících vzkříšením a vítězstvím Ježíše Krista.

Pro dva učedníky jdoucí do Emauz podle příběhu z Lukášova evangelia byl vzkříšený Ježíš zprvu jen neznámým cizincem. Nepoznávali ho, ačkoliv se k nim cestou připojil. „Ale něco jako by bránilo jejich očí, aby ho poznali“ (L 24,16). I pro mnohé lidi naší současnosti, a to i pro ty, kteří se k církvi hlásí, je vzkříšený a vítězší Ježíš neznámým cizincem. Jestliže nepoznáváme Ježíšovu moc projevenou ve vzkříšení a nevěříme v jeho vítězství nad smrtí, pak je i pro nás živý Ježíš neznámým, nepoznávaným a vzdáleným.

Mnohokrát Ježíš svým učedníkům připomínal a vysvětloval smysl svého mesiášského poslání. Během svého pozemského působení je opakovaně připravoval na své utrpení a svou smrt. Ale oni to nechápali a nerozuměli tomu. Jako Vzkříšený – podle svědectví Lukášova evangelia – to Ježíš znovu připomíná dvěma učedníkům z širšího kruhu: „Což neměl Mesiáš to vše vytrpět a vejít do své slávy?“ (L 24,26).

Teprve vzkříšení Ježíše je odpovědí na otázku jeho kříže. Potupný kříž na Golgotě jako masivní výraz jeho nehlubšího utrpení a smrti za hříchy nás všech (Ga 1,4) je jednou stránkou Ježíšova poslání. Druhou stránkou je jeho slavné vzkříšení a nepomíjející život navždy přemáhající smrt. Vždyť víme, že Kristus, když byl vzkříšen z mrtvých, už neumírá, smrt nad ním už nepanuje (Ř 6,9). V Kristově vzkříšení se otevírá naděje nového věčného života i pro nás.

Sestry a bratři, přijímejme vírou radostné velikonoční svědectví Písma svatého o tom, že Ježíš Kristus o Velikonocích první den po sobotě vstal z mrtvých (Mk 16,9), je živý (Zj 1,18) a je s námi a mezi námi (Ko 1,27). Vždyť Ježíš se navždy připojil ke své církvi, jak je doloženo v závěru Matoušova evangelia: „A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku“ (Mt 28,20). „Kristus vprostřed nás!“ „S námi je a povždy bude!“ Takto vyznáváme ve své liturgii na základě tohoto ujištění o Kristově přítomnosti a blízkosti.

Ať tuto duchovní skutečnost můžeme v hloubce srdce a v radosti víry prožívat ve shromážděních v našich sborech a na všech místech, kde budeme naslouchat velikonočnímu poselství a slavit požehnanou hostinu s naším společným Pánem.

Milost Pána Ježíše bud' s vámi (1 K 16,2).
L. P. 2014

Tomáš Butta,
patriarcha

Nádhera Kristova v tomto světě

Má třtinu za žezlo,
spleť trnů za korunu
a hřeby za šperky,
kříž smrti místo Trůnu,
krev za purpurný háv
a vrahy za dvořany,
zevlouny za čeled;
a holdem jsou mu rány,
žluč vínem, hudbou řev,
jenž drásá jeho sluch.

Hle – nádhera,
jíž zde je obklopován Bůh.

Tam je to jinak

Zde visí na kříži – tam sedí na trůnu,
zde věnec trnový –
tam nese Korunu,
zde zbit a utýrán – tam vládne
nad vším časem,
zde neotvírá úst – tam mluví
jasným hlasem.
Zde žal – tam radost.
Nuž, jen vzchop se v srdci svém:
když trpíš sám ten kříž –
i tys tím vítězem.

Kristus nezemřel na kříži poprvé

Že poprvé mřel Bůh tam na kříži?
Ach, kdo ví,
což zabít nedal se už tenkrát
v Abelovi?

Utrpení Kristovo není zdaleka skončeno

Ach, nedotrpěl Pán v tom pátku
golgotském:
je stále křížován a trpí nocí dnem.

Kříž zjevuje, co je skryto

Jen mírou radosti chceš zkusit
duši svoji?
Až kříž ti ukáže, zač tvoje nitro stojí!

Kříž

Je nade skvosty kříž, ten,
na kterém pněl Bůh,
co kotva duše mé a těla mého pluh.

*Angelus Silesius:
Cherubský pouťník
Přeložil Miroslav Matouš*

Giotto: Vzkříšení (*Nedotýkej se mne*)
Zdroj: Wikipedia

MEDITÁCIA O KRÍŽI

Už apoštol Pavol písal kedysi kresťanom do Korintu, že kríž je pre svet bláznovstvom (1K 1,17). Helénska societa nebola naklonená posolstvu o spásu skrze kríž – veď to bola najpotupnejšia smrť pre otrokov a zajatcov. Dnešná znudená societa už krížu nerozumie vôbec. Svet sa bojí kríža ako čert svätej vody. Dokazujú to aj nezmyselné kauzy o zákaze krížov v európskych školách.

Evangelický teológ Ernst Käsemann si myslí, že symbol kríža sme vyprázdniť. Pozor, nie svet, my kresťania. Zbavili sme ho Ukrižovaného a prezentujeme kríž vhodný pre cintoríny, kostoly a všemožné gýče. Käsemann sa znepokojuje: „Prejavuje sa niečo diabolské v onom, v cirkevných dejinách neustále pozorovanom, pokuse vždy znovu skrotiť Ježiša Nazaretského, pripraviť Golgotu o jej hrôzu, tak prenikavo vnímanú pohanmi, a potlačiť základné pohoršenie nášho posolstva spásy.“

Podľa Käsemanna narúšame samú podstatu Kristovej kerygmy, pokiaľ riedime udalosť na Golgote do myšlienok a slov o morálke, cti a pravde, bez spomenutia utrpenia a vykúpenia. „Ak nás Ukrižovaný nestavia pred svoju tvár, totiž do zorného pola svojej smrti na kríži, potom ho my odsúvame do svojho tieňa, a tým sami upadáme do svojho klamu a pravdu o ňom zostávame svetu dlžní.“

A pritom, bez kríža sa neudeje nič významné. Bez kríža sa nezrodí vo svete nič veľkolepé, čo pretrvá veky. Keby obyvatelia Stalingradu nešli nadoraz, keby neprijali svoje utrpenie i bolesť svojich blízkych, keby nevideli v nesení kríža nutnú voľbu, nikdy by blokádu svojho mesta nevydržali (a vo vojne by nedošlo tak skoro k zásadnému obratu). Keby matky a otcovia neprekonali svoju pohodlnosť a nevstávali by k svojim chorým deťom, nikdy by ich skutočne nemilovali. Keby František z Assisi, Hus, Kolbe, Horáková, Palach, matka Tereza..., a tisíce ďalších, nectili význam obete a kríža, svet by bol ďaleko zvlčilejší a despotickejší. Už by pravdepodobne ani neexistoval.

Križ nás núti brať ohľad na iných, zapierať samých seba, korigovať svoje plány a predstavy. Metropolita Filaret Moskovský kedysi vyznal: „Otec je Láska križu-

júca, Syn Láska ukrižovaná, Svätý Duch je nepremožiteľná Láska Križa.“

Kresťanstvu sa vyčíta, že je príliš morálne. Ale neopodstatnene. Križ totiž nie je len obeť a utrpenie, ale hlavne spása a víťazstvo. Obeť sama o sebe nemá význam, jedine ak ústi v lásku a život. Kristova smrť na kríži bola prostriedkom, nie cieľom. Križ je cesta k láske, lásku vytvára a v láske sa naplňa. Z temnoty Golgoty vedie cesta priamo do podivuhod-

ného svetla Kristovho vzkriesenia. Preto otec Efrém Sýrsky učil svojich žiakov: „Križ je vzkriesením mŕtvych. Križ je útechou biednych. Križ je uzdou pre bohatých a radcom pre spravodlivých. Križ je svetlom pre všetkých, ktorí sedia v tme.“ Križov pri cestách je mnoho. Nájdime si ten svoj. Potom stačí len ísť pod kríž a mlčať. Sedieť, kľáčať, alebo ležať, na tom nezáleží. Ale hlavne hľadiť Kristovi do tváre, milovať ho a ďakovať mu za veľkonočné dielo spásy, ktoré denne svet oživuje, lieči a privádza k dokonalému vykúpeniu. **Juraj Jordán Dovala**

Fotografie zachycujú zastavení na křížové cestě u mariánského poutního místa **Rokole u Nového Hrádku**. Křížová cesta je součástí malebného poutního a meditačního areálu i s tradiční studánkou. Jen pár kilometrů odsud se nacházejí dva architektonicky zajímavé sbory naší církve – v Dobrušce a Novém Městě nad Metují – a unikátní dřevěný, původně utrakvistický kostelík ve Slavoňově (na seznamu UNESCO). Kousek od Rokole, v osadě Rzy, najdeme téměř lesní evangelický hřbitov s modlitebnou. Místní evangelici totiž až do 19. stol. měli s „ochotou“ pohřbívat souvěrce do posvěcené půdy špatné zkušenosti a ani při snaze založit si vlastní hřbitov se jim dlouho nedařilo sehnat pozemek. Vě Rzech dlouho působil zakladatel dnešní Církve bratrské, písmák, tkadlec a zedník Jan Balcar. Posledně jmenovanou profesi využil při stavbě bratrských modliteben, které se

mu stejně jako církev podařilo vybudovat takřka „z ničeho“. Původně tzv. reformovaným evangelikům se proto v regionu v minulosti přezdívalo „balcaráci“. Poutník se ale může vydat od Rokole i na druhou stranu, do Pekla. Tedy do osady Peklo s výletní restaurací podle slavného architekta Jurkoviče. Údajně byla osada nazvána podle zlé mlynářovy ženy. Procházka do Pekla je nenáročná a příjemná. Vede podél říčky Olešenky, tedy mírně z kopce. **vd**

ZA HLADOVÝMI PLÁTNÝ DO ŽITAVY

Žitavsko s nedalekým Ochranovem patřilo k „útočistným hradům“ naší i světové reformace a bylo též místem, kde spolu v pokoji vycházela různá vyznání. Nebylo tomu tak vždy.

Tzv. „Šestiměstí“, ke kterému patřila i Žitava (vedle dalších bohatých, obchodnických měst Zhořelce, Kamence, Budyšina, Lobavy a Lubáně), předtím zavile bojovalo proti husitům. Žitavsko kdysi patřilo přímo k českému království, můžeme se zde tedy dotknout své vlastní historie. Do malebné Žitavy je to mimochodem po dálnici z Prahy asi hodina a půl. Také vlakem se sem dá po peážní trati dostat z Liberce i Varnsdorfu za chvíli, a to za pár korun.

Vydejme se do Žitavy za dvěma postními plátny, kterým se říkalo také „hladová“. Jsou unikátní ve světovém měřítku a přežila snad jen zázrakem. Už ve středověku bylo zvykem zahalovat v postní době oltářní obrazy i celý oltářní prostor velkým plátnem. Půst očí doplňoval půst tělesný. Původně bílá nebo fialová plátna byla později opatřena obrazovým doprovodem. Sloužila tak půstu, ilustraci křesťanské věrouky i meditaci. Časem používání obrázkových pláten skoro vymizelo. Ve světě se spolu s žitavským dochovalo pouze šest exemplářů postních pláten typu „Arma Christi“. Zobrazují spolu s Kristem na kříži i symboly jeho utrpení – např. trnovou korunu, houbu s octem, hřeby, řemeny atd. Na tzv. „Malém žitavském plátně“ je zajímavá i scénická kompozice: Kristovu prýstící krev zachycuje anděl do kalicha, napřažená ruka Boha Otce zase připomíná Michelangelovo „Stvoření Adama“ v Sixtinské kapli. „Malé“ žitavské plátno, vyvedené neznámým mistrem na ploše 15 m², bylo jako jediné na světě objednáno evangelíky. A to přesto, že se proti používání pláten jako „klamu“ a „papežského obyčeje“ stavěl sám Luther.

Používání obou žitavských postních pláten i v době reformace svědčí o jejím tolerančním průběhu v Horní Lužici.

Pozornost budí spletité osudy jeho staršího bratra, „Velkého žitavského postního plátna“. Na celém světě se dochovalo pouze osmnáct exemplářů postních pláten s obrázky

v jednotlivých políčkách. Propagační materiály o něm hovoří jako o „Žitavské Biblii“ nebo „nejneobvyklejší Biblii Německa“.

A když už jsme u senzací, je zmíněno i v Guinessově knize rekordů, protože je v Žitavě vystavují v největší muzejní vitrině na světě. Plátno obsahuje devadesát políček – zpodobnění základních výjevů z křesťanské věrouky. Jejich „zkratkovitě“ vyjádření je nesmírně působivé; autorům se i po staletích daří vzbuzovat sílu imaginace a koncentrace – nejen v předvelikonočním období.

Koncem druhé poloviny 15. stol. je na ploše 50 m² namaloval neznámý mistr. Dílo sponzoroval bohatý žitavský obchodník s kořením a obilím. V provozu bylo na dvě stě let, později bylo odloženo a zapomenuto. Kostel, kde bylo uloženo, postihlo několik požárů. Po několika

staletích bylo plátno objeveno nepoškozené pod polici městské knihovny a vystaveno v Drážďanech.

Před zničením při bombardování je zachránil převoz zpět do Žitavy a uschování ve sklepení nedalekého hradu Ojvín. Zde je našli vojáci Rudé armády, kteří plátno rozřezali a udělali z něj přehozy pro pobyt v provizorní sauně. Unikát pak náhodně zachránil sběrač dřeva, který našel jeho kusy v lese, v opuštěném vojenském ležení. Během minulého režimu se zas nehodilo připomínat neslavné zacházení s ním saunujícími se rudoarmějci. Až v devadesát

Foto: Abegg Stiftung

tých letech byly poničené kusy plátna sceleny a zrestaurovány do dnešní podoby.

Velké žitavské plátno zažilo slávu počátků, zapomenutí, odložení i rozřezání na kusy a téměř definitivní zničení.

Svému účelu ale v jiné formě už zase slouží. Jako kdyby se i na něm vyplnila slova žitavského starosty při založení prvního euroregionu v bývalém východním bloku počátkem devadesátých let, polsko-německo-českého Euroregionu Nisa: „*Co bylo rozděleno, bude zase spojeno.*“ **vd**

Co rádi čtete?

Čtete rádi? Já tedy ano, a taky si ráda čtu se svými dětmi, Luckou a Ferlíkem, vždycky večer před spaním. Některé knížky jsou tak úžasné a napínavé, že nevím, jestli se na naše čtení těší víc děti nebo já. A tak mě napadlo, že by byla škoda se s vámi o to nepodělit – abyste si tu knížku mohli také přečíst. A chtěla bych vás poprosit o totéž – pokud jste – třeba i před časem – přečetli nějakou skvělou knihu, napište nám do Cesty o ní – aby si jí mohly přečíst i další děti.

Tentokrát bych vám chtěla doporučit knihu Spící město od Martina Vopěnky. Představte si, že jednoho dne, z ničeho nic, v jeden okamžik na celém světě usnou všichni lidé, kteří měli nebo mají děti. Nezemřou, jen spí. Nikdo neví, proč spí a jestli a kdy se znovu probudí. Vzhůru zůstávají jen děti a bezdětní dospělí. Nastává chaos. Zdaleka ne všem dospělým záleží na záchraně dětí. Mnozí chtějí na vzníklé situaci především vydělat.

Kniha popisuje příběh čtyř

sourozenců, patnáctiletého Kryštofa, dvanáctiletých dvojčat Kristýny a Emy

a šestiletého Sama. Do té doby naprosto bezstarostné děti, které nikdy nemusely řešit žádné vážné problémy. Najednou se musí o sebe postarat samy. Najednou zjistují, že svět už není tak bezpečný jako dřív. Najednou se musí rozhodovat – co když se nerozhodnou správně? A co je nejhorší, Samuel se ztratil a hrozí mu vážné nebezpečí. Na dospělé nejen že není spolehnutí, často jsou spíše hrozbou než pomocí.

Knižka má ještě dvě pokračování – Spící spravedlnost a Spící tajemství. Všechny vyšly v nakladatelství Fragment. A kterou knížku nám doporučíte vy?

Jana Krajčřířiková

C E S T A

24. Zrádný jako Jidáš

Jidáše Iškarjotského vám asi nemusím nijak zvlášť představovat. Byl jedním z dvanácti nejbližších Ježíšových učedníků. Měl na starost jejich pokladnu a zřejmě nebyl úplně poctivý. V Janově evangeliu, v příběhu o pomazání v Betanii (J 12,4-6), je psáno, že z toho, co se do pokladnice dávalo, si potají bral pro sebe. A nakonec Ježíše zradil. Do-

mluvil se s velekněžími, že za třicet stříbrných jim prozradí, kde se ho budou moci nerušeně zmocnit (ze všech evangelii, kde se o tom píše, si uvedíme třeba Matouše – Mt 26,14-16). Ježíš, jako Boží Syn, to

samozejmě věděl a zmínil to i při poslední večeři s učedníky (Mt 26,20-25). Věděl, že se musí naplnit Boží vůle, nicméně řekl: „Ale běda tomu, který Syna člověka zrazení!“ A Jidáš se skutečně ze své zrady neradoval – brzy poté, co jej v Getsemanské zahradě polbil a dal tak znamení ozbrojencům k jeho zatčení (Mt 26,47-50), když viděl, že Ježíš odsouzen, začal si svůj čin vycítat, peníze vrátil a vzal si život – oběsil se na stromě (Mt 27,1-10).

Proč se vlastně Jidáš rozhodl Ježíše zradit? Že by byl od počátku jeho nepřitelem, jakými, tajným špiónem, který jen čekal na vhodný okamžik, aby jej zničil? To určitě ne, i když přesnou odpověď na tuto otázku v Bibli nenajdeme. Možná to byla jeho touha po penězích. Jiný výklad uvádí, že Jidáš v Ježíši sice viděl Mesiáše, ale jeho

představa o Spasiteli a Božím království byla úplně jiná než ta Ježíšova. Myslel si, že Ježíš se postaví do čela ozbrojených Izraelců, sjednotí je a povede do vítězného boje proti Římanům. Chtěl pod jeho vedením osvobodit svou zemi od římské nadvlády. V tom spatřoval spásu svého lidu

Nakreslila: Lucie Krajčřířiková

a Boží království. Když pochopil, že Ježíš nic takového v úmyslu nemá, byl velmi zklaman – proto se nakonec rozhodl jej zradit. A od té doby je jeho jméno navždy synonymem pro zrádce. A bohužel ve středověké Evropě bylo dlouho synonymem i pro všechny židy, které křesťané obviňovali z ukřižování Ježíše, čímž ospravedlnovali svůj antisemitismus (= nenávisť k židům).

Jana Krajčřířiková

Adam a Eva

nakreslila Mířam Chytilová Plzeň

Řešení

Kdo přijal jedinou svatý křest,
vždy dá se jenom Kristem vést,
tou divuplnou hvězdou hvězd,
co září do všech našich cest.

Zdeněk Svoboda

Modlitba

Děkují ti, Pane, za Velikonoce.
Díky nim mohu poznávat,
co je to sláva a odsouzení,
přátelství a zrada,
strach a odvahy,
utrpení i veliká radost.
Amen.

Soutěž o tři knihy

Tentokrát je vašim úkolem najít pět rozdílů mezi dvěma velikonočními beránky.

Pošlete nám své řešení poštou nebo e-mailem (jana.krajcirkova@ccsh.cz) nejpozději do poloviny května. V červnové Cestě se pak dozvíte jména tří výherců knížky.

Blahopřejeme výhercům soutěže z únorového čísla

(tajenka: *Mějte srdce a dlaň otevřené!*):

Pavla Richterková z Olomouce
Vojta Holecěk z Prahy 4 – Braník
a Michael Huvar z Kúřimi

Bud' Bohu všechna chvála, čest

1. Bud' Bo-hu všechna chvá-la, čest a po-žeh-ná-ní, že
u - sly - šet jsme mo - hle zvešl o zmrtvých vsá - ní. Vy a -
svi - tu ješ - tě zlem - ně - lé ve - li - ko - noš - ní ne - dě - le hrob
žá - vo - tu je - dán, když vy - šel z něj náš Pán.

2. A od té chvíle život ten už nepřestává.
I ve tmách vzbudí každý den Otcova sláva.
Hle, vzkvétá znovu planý fík a vždycky nový učeďník se k církvi přidává,
když Krista vyznává.
3. Království Boží víc a víc k nám všem se blíží.
Když on vstal z mrtvých, pak už nic nám neublíží.
Jen jemu důvěru dejme a v jeho slibech doufejme,
vždyť naši slabost zná moc jeho vítězná.

Řešení ze str. 3:

1. Chana; 2. Chofní; 3. Chušaj Arkijský; 4. Chtram; 5. Chazeal; 6. Chizkljáš;
7. Chilkjáš; 8. Chanani.

Hádky ze zahrádky II.

Krásné jsou ty květy v ranním tichu,
rosa tpytí se jim na kalichu.
Bílý, žlutý, rudý, kropenatý,
ale každý z nich má krásné šaty!
(nápilut)

Copak to tu roste za kvítku?
Podoba se trochu větrníčku.
Zlatý prstýnek, šest bílých šátek
kvete, voní pro maminku k svátku.
(sicran)

Náruč kvítků, modrých do růžova,
ve svých krajkách celé nebe chová.
Mají rády vodu, to je jisté,
jsou jak právě umyté, tak čisté!
(akněnmop)

Miroslav Matouš

Kdo je kdo?

Kromě několika jmen, která jsou jen zmiňována v různých biblických rodokmenech, jsem, tentokrát jen ve Starém zákoně, vypátrala tyto postavy, jejichž jména začínají písmenem CH. Jména jsou to dost neobvyklá a postavy nepatří právě k hlavním biblickým hrdinům, proto tentokrát budete asi potřebovat na pomoc Bibli. Své řešení si můžete zkontrolovat na str. 7.

1 Matka proroka Samuele, která si tolik přála syna, že jej v modlitbě slíbila Hospodinu. Svůj slib pak skutečně splnila a chlapce přivedla knězi Élímu, aby sloužil v chrámu. (1 S 1,2)

2 Syn kněze Éliho, který s bratrem Pinchase pracoval v chrámu také jako kněz, ovšem nechoval se dobře. Za to je stihl trest – když nesli do boje s Pelistéjci schránu úmluvy, byli zabiti a schránka padla do rukou nepřítele. (1 S 1,3)

3 Přítel krále Davida, který mu pomohl v boji proti synovi Absolómovi, jenž se proti otci vzbouřil a chtěl sám vládnout. (2 S 16,16)

4 Týrský král, také Davidův přítel, který mu dodával vzácné dřevo z libanonských cedrů a cypřišů na stavbu jeho paláce. Stejně pak pomohl i Šalomounovi při stavbě chrámu. (1 Kr 5,15)

5 Jeden z aramejských králů. Že nastoupí na trůn, mu předpověděl prorok Eliša. Když mu

CH

to oznamoval, plakal, protože viděl, jakého zla se v budoucnu dopustí vůči Izraelcům. (2 Kr 8,7-15)

6 Judský král, jeden z mála, kteří byli věrní Hospodinu a dodržovali jeho zákon. Kraloval v Jeruzalémě dvacet devět let. (2 Kr 18,1)

7 Velekněz, který našel v chrámu zopomenutou knihu Zákona. (2 Kr 22,8)

8 Prorok, který káral judského krále Ásu za spojenectví s Aramejci. (2 Pa 16,7)

Nakreslila:
Lucie Krajčířková

Kresby Lucie Krajčířkové

Rozzlobený zajíček

Letos už toho měl velikonoční zajíček právě dost. Už koncem února, hned po svatém Valentýnu, byl jako každý rok vystaven ve výloze obchodního domu a upozorňoval kolemdoucí na blíží se Velikonoce. Nebyl však vystaven pouze ve výloze, byl – bohužel také jako každý rok – rovněž vystaven těžké kritice.

Jisté kruhy jej obviňovaly, že odvádí pozornost národa od podstaty Velikonoc, že lidi svádí ke konzumu, že připomíná pouze radovánky typu pomlázky a velikonočních kraslic.

„Jak já k tomu přijdů,“ rozčíloval se spravedlivě rozhořčený zajíček. „Já přece lidi k ničemu nesvádím – pokud ano, tak k žádnému konzumu, ale maximálně ke konzumaci čokolády, ze které jsem vyrobený! Já nikoho od něho neodvádím! A co je vlastně ta podstata Velikonoc? A co je špatného na pomlázce a kraslicích? Může mi to laskavě někdo říct?“

„Zajíčku, uklidni se a přestaň tu vřískat, nebo se celý rozehtřeješ!“ rozvážným hlasem se její snažila uklidnit pomlázka, která stála zastřená mezi umělými snítkami zlatého deště ve vkusně dekorovaném džbáňku vedle zajíčka. „Já taky nevím, co má být ta podstata Velikonoc, a taky mě to zlobí, že nás pořád obviňují. Ale koukni tamhle na tu nástětku na protějším domě. Visí tam plakátek, nemůžu to pořádně přečíst, mám slabé oči, ale něco se tam o tom píše. Co myslíš, nebyla by to stopa?“

„Aha, už to vidím,“ kývnul zajíček. „Píšou tam, že pokud chceme poznat podstatu Velikonoc, máme někým přijít na Zelený čtvrtek. Je tam adresa. Co myslíš, pomlázko, mám tam jít?“

„No určitě, zajíčku, ať už v tom máme konečně jasno.“

„Tak dobře,“ souhlasil zajíček a na Zelený čtvrtek se vydal na cestu. Když dorazil na udanou adresu, zjistil, že je to kostel. Trochu ho to překvapilo, nicméně sméle vkročil dovnitř. Přišel skoro o hodinu dříve, protože nevěděl přesně, kolik času mu cesta zabere, tak si raději nechal rezervu. Vešel proto nyní do ještě úplně prázdného kostela. Vlastně nebyl úplně prázdný, vpředu spatřil ženu, jak upravuje květiny ve váze, stojící na velikém stole spolu se svíci a malým putíkem.

Zajíček sebevědomě přikročil k ženě a vysvětlil jí účel své návštěvy: „Dobrý den, jsem velikonoční zajíček a dost mě zlobí, že mě někteří lidé obviňují z toho, že kazím podstatu Velikonoc. Rád bych se tady dozvěděl, co se tím myslí. Jsem přesvědčen, že nic špatného nedělám, ale pokud ano, rád bych to napravil.“

„Milý zajíčku,“ usmála se ta žena. „Jsem opravdu moc ráda, že jsi přišel. A máš pravdu, ty skutečně za nic nemůžeš. Ale chápu i lidi, kteří si stěžují. Vina ovšem není na tobě, ani na pomlázce nebo kraslicích. Vy představujete hezké lidové zvyky, na kterých opravdu není nic špatného. Vina je na nás lidech, kteří zapomínáme, že slavíme Velikonoce nejen jako svátky jara, ale především jako svátky ukřížování a vzkříšení Ježíše Krista. Budeme si o tom všem dnes povídat, budu moc ráda, když tu zůstaneš s námi!“

Zajíček rád souhlasil. Ještě před příchodem návštěvníků si s tou mlou ženou povídal o tom, kdo to byl Ježíš Nazaretský, že měl dvanáct učedníků, ale jeden

z nich jej zradil, jak byl zatčen, odsouzen a ukřížován. Třetího dne však byl Ježíš v Spasitelém, bude stejně tak vzkříšen po své smrti.

Zajíček to všechno nedokázal hned pochopit, proto si část příběhu rád vyslechl znovu během pobožnosti, která následovala. A rád přijal také pozvání na druhý den, Velký pátek, kdy si věřící v kostele připomínali Ježíšovo odsouzení a ukřížování. Zajíček byl dojat, když slyšel slova Bible, jež o tom hovořila.

A znovu přišel i v neděli, kdy se naopak radoval z Ježíšova vzkříšení.

„Věřím,“ volal radostně, „vždyť i já jsem každý rok znovu vzkříšen, když mě předchozího roku děti snědli!“ Sestra farářka, nyní již jeho dobrá přítelkyně, se tomu srděčně zasmála.

„Ale řekněte mi,“ náhle zvažněl zajíček. „Je to tedy pravda, že lidi odvádíme od té podstaty Velikonoc?“

„Jak jsem řekla, zajíčku, vy neděláte nic špatného. To my, křesťané, musíme všem připomínat podstatu Velikonoc, aby na ni lidé nezapomínali – a hlavně – aby se z té radostné události těšili a nacházeli v ní posilu ve svých životech. A ty nám s tím teď můžeš pomáhat, když už to všechno tak dobře znáš!“

„Tak dobře, domluveno,“ sliboval zajíček. „Od nynějška si mě smí děti sníst teprve potom, co si přečtou příběh o Ježíšovi!“

S těmito slovy se s rozesmátou farářkou rozloučili a vydal se na zpáteční cestu do výlohy.

Když to všechno pomlázce vyprávěl, moc se jí to líbilo. „Tak tohle je tedy ta podstata Velikonoc! Moc ti děkuji, zajíčku, že jsi to byl zjistit. Víš co, a když si ten příběh děti nebudou chtít přečíst, já je pěkně vyšlehám,“ přišla se svou troškou do mýna.

Tak co děti, už si můžete sníst zajíčka?

Jana Krajčířková

Nakreslila:
Eliška Hofmanková

STVOŘENÍ MÝCH RUKOU SE UTOPILO V MOŘI A VY CHCETE ZPÍVAT PÍSEŇ?

Křesťanské Velikonoce, židovský Pesach. Dva náboženské systémy, dva svátky – pro obě náboženství zásadního významu a vzájemně tak propojené. Boží hod velikonoční a Velikonoční pondělí letos připadají na 20. a 21. dubna, Pesach začal o šest dnů dříve, v podvečer 14. dubna slavnostní sederovou hostinou...

Židovský Pesach, označovaný také jako „Svátek nekvašených chleběů“, „Přesnice“, „Svátek jara“ či poněkud anachronicky jako „židovské Velikonoce“ patří k nejstarobyljším svátkům židovského kalendáře. Původně pastevecký svátek spojený s obětí prvorozeného zvířete ze stáda a v rolnickém prostředí pak s pojídáním první úrody v podobě nekvašených placek – kdy v návaznosti na žně nezbýval čas na zhotovení kvašeného těsta – byl již ve starověku „historizován“ a přeznačen coby připomínka a oslava vysvobození Izraele z egyptského otroctví. Tuto fyzickou svobodu pak dle tradice o padesát dní později završilo duchovní osvobození pod horou Sinaj, když lidé Izraele přijali Tóru a její přikázání. Tyto okamžiky připomíná další židovský svátek Šavuot; v křesťanském kalendáři na tuto dobu připadají Letnice – seslání Ducha svatého a jeho darů...

Pesach i Šavuot se již od biblických dob také řadí ke třem poutním svátkům, při nichž Židé putovali do Jeruzaléma, aby zde přinesli oběť. V případě Pesachu šlo o oběť beránka, který byl během noci s macesy a trpkými bylinami při hostině sněden – během vyprávění o zázračném vysvobození z Egypta a přechodu rozestoupivším se Rudým mořem. Bůh podle tradice tehdy

vynechal, „překročil“ (kořen *p-s-ch*) domovy Izraelitů, označených krví beránka, když se rozhodl zahubit egyptské prvorozené – poslední z deseti ran, které na Egyptany pro tvrdost faraónova srdce seslal.

Od doby zániku chrámu, kdy jako jiné oběti ani pesachovou oběť nelze přinášet, se koná v předvečer prvního dne svátku rituální hostina se čtením tzv. pesachové Hagady – příběhu z Exodu doplněného komentáři významných osobností, žalmy, písněmi, hádankami a hrami pro děti. Vůbec je považováno za důležité předat příběh cesty ke svobodě dětem, aby tuto zvěst odevzdaly další generaci, a ne náhodou je oslava Pesachu uzpůsobena dětskému vnímání. A je také povinností myslet na ty, kteří ze svého pomyslného Egypta nevyšli: chudé, utiskované nebo jinak potřebné...

Na sederové míse leží symbolické pokrmy – hořké byliny jako vzpomínka na egyptské otroctví, charoset – směs z jablka, skořice, oříšků a dalších pochutin symbolizující cihly a maltu, z níž židé stavěli v Egyptě domy, macesy, připomíná-

jící samotné vyjití z Egypta, a pečená kost. Nesmí chybět ani hořká kořenová zelenina (petržel), slaná voda a vejce k připomínce Chrámu. Pijí se čtyři poháry vína a na stole je připraven také pohár pro proroka Eliáše, který je zván jako neviditelný host.

Ještě před svátkem je třeba odstranit z domovů vše chamec – vše zkvašené včetně nápojů – což je vnímáno jako paralela očisty vlastního nitra. Svátek trvá v Izraeli sedm a v ostatní části světa (diaspoře) osm dní, z nichž první a poslední den by se nemělo pracovat.

Jak vyplývá z uvedeného, hlavní je při svátku znovuprožívání události exodu. V Mišně proto čteme: „*V každé době je povinností vidět sebe sama jako toho, kdo*

vyšel z Egypta.“ Tedy vnímat sám sebe jako subjekt vysvobození, ke kterému – jak se mnozí odborníci domnívají – nemuselo historicky nutně dojít, ale které proto není o nic méně důležité jako zkušenost pro současnost i budoucnost.

Na závěr jedno drobné připomenutí: mohlo by se zdát, že Pesach je vnímán jako triumfalistický svátek, oslavující „bombastické“ vítězství nad

egyptským nepřítelem, doklad Boží moci. Nicméně v midraši najdeme pasáž, kde je řečeno: „*Když anděl při zázraku přechodu mořem chtěl za Izrael zpívat vítěznou píseň, zabránil jim v tom Bůh slovy: stvoření mých rukou se utopilo v moři a vy chcete zpívat píseň?*“

K. Břeňová

Sederová mísa
ze sbírky Židovského
muzea v Praze

POVÍDKA: PESACH, VELIKONOCE A DVĚ MIRIAM

Miriam hledí s úžasem na vlnící se mořskou hladinu. Kdyby nebyl břeh posetý desítkami mrtvých těl egyptských pronásledovatelů, myslela by si, že to byl sen. Snaží se srovnat si v hlavě myšlenky. Vrací se jí hrůzoplýný obraz: Obrovský zastup mužů, žen a dětí se stády koz, ovcí, s osly i hovězím dobytčím, který pod vedením jejich bratrů Mojžíše a Árona uprchl z Egypta, stojí bezradně na břehu moře a hrozí, že vypukne panika. Zezadu se blíží faraonovo vojsko s koňmi a vozy. Už je možné rozeznat stovky vozů, na každém z nich tři ozbrojení muži, i další a další jezdce. Lidé začínají vzlykat a úpět k Hospodinu. Nečekají ovšem na Boží odpověď a zahrnují svého vůdce Mojžíše výčitkami.

Miriam nikdy nebyla bojácná. Po tři měsíce s maminkou statečně schovávala miminko před egyptskými katy. Jejím prvním hrdinským, dalo by se říct prorocským, činem bylo, když odvážně oslovila faraonovu dceru a nabídla jí, že jí obstará kojnou pro chlapečka, kterého našla ve vysmolené ošatce v rákosí u Nilu. To bezmocné miminko si Hospodin povolal a učinil z něho vůdce svého lidu. Ani on se nebojí. Nemá potřebu se před Izraelci ospravedlňovat. Slyší zřetelně Boží hlas, a tak mocně volá, aby ho všichni slyšeli: „*Nebojte se! Vydržte! Hospodin vás dnes zachrání. Jak vidíte Egyptany dnes, tak už je nikdy nevidíte. Hospodin bude bojovat za vás a vy budete mlčky přihlížet.*“

Krátce nato už Hospodinův oblakový sloup vstupuje mezi oba tábory. Je to jeden a tentýž sloup, který Egyptanům zatemňuje výhled a Izraelcům osvětluje noc. Zvedá se velmi silný, ale teplý východní vítr. Děje se něco velmi neobvyklého, ale vyčerpané děti přesto na pár hodin usínají. Mojžíš stojí na břehu a v pozdvižené ruce třímá svou pověstnou hůl. Uprostřed moře se začíná objevovat široká cesta. Vody stojí jako hradby po obou stranách. Miriamin mladší bratr povzbuzuje své lidi, aby se vydali na cestu. Miriam se obrací na ženy a dodává jim odvalu. Vyrážejí na cestu a je to neuvěřitelné: jejich nohy kráčí po suchu. Přes únavu probdělé noci panuje zvláštní atmosféra. Všichni cítí, že je s nimi Bůh Stvořitel, Bůh Zachránce a Vykupitel.

Egyptané to nevzdávají a pod vedením téměř nepřítelny faraona pronásledují Izraelce mořem. Jsou ovšem zmatení, kola vozů se jim uvolňují a i oni začínají chápat, že se dali do nerovného boje. Ovšem ne proto, že jsou na rozdíl od izraelských otroků mnohem lépe vyzbrojeni a vycvičeni k boji. Za jejich otroky bojuje proti Egyptu Hospodin. Ale už je pozdě obrátit se na útěk. Obrovský příval vody nemilosrdně přikrývá až do posledního faraonovy ozbrojence i egyptského vládce samotného.

Miriam přepadá nesmírný pocit úlevy a vděčnosti. Hledá svůj bubínek a s překvapením zjišťuje, že nejen on, ale i všechny věci, které si Izraelité vzali s sebou na cestu z Egypta, se v pořádku nacházejí na svém místě. Ostatní ženy následují jejího příkladu, tančí pro Hospodina a zpívají píseň chval: „Zpívejte Hospodinu, neboť se slavně vyvyšil, smetl do moře koně i s jezdcem.“

Více než tisíc let potom stojí jiná Miriam pod křížem na kopci zvaném Golgota a srdce jí puká bolestí; jako by je někdo probodl mečem. Zatímco její lid oslavuje

zázraky, které pro ně Hospodin učinil, když je vyváděl z Egypta, její syn Ješua visí přibit obrovskými hřeby na kříži. Jako by nebylo dost, že ho brutálně zbitčovali a rozdrásali mu čelo trnovou korunou. Miriam probíhá před očima jako film celý jeho krátký život. Ano, od začátku věděla, že vlastně není její, a také jí to několikrát dal najevo. Věděla, že patří Bohu a že má jedinečné poslání. Věřila v něj, uměl úžasně pomáhat lidem, uměl dělat zázraky, uzdravovat, křísit, vracet radost do smutných tváří. Byl Boží Syn.

Ale Bože, jak můžeš se svým milovaným Synem takhle zacházet? Miriam by radši na kříži visela sama než se dívat, jak Ješua trpí. Muselo to opravdu být? Jeho krev stéká po dřevě jako krev obětních beránek na veřejných domů izraelských otroků v Egyptě. Domům, jejichž veřeje byly pomazány krví, se vyhnul strašlivý anděl smrti. Proto museli být beránci obětováni. Hrozně to bolí, ale muselo to být.

© Krista Gerloffová
www.wilberforce.cz

Autorka Krista Gerloffová sa narodila v roce 1965 v tehdejší ČSSR. Studovala teologii v Praze, v Halle nad Sálou a v Tübingenu. Od roku 1994 žije s rodinou (německým manželem a pěti dětmi) v Jeruzalémě. Manželé pracují pro různá média v německy hovořících zemích a v Čechách. Jsou členy hebrejského mesiánsko-židovského sboru „Melech HaMelachim“ v Jeruzalémě.

ZE SMRTI DO ŽIVOTA

V Karafiátových „Broučcích“ se vypráví, že po smrti broučka vykvete ze země chudobka.

Jaro je tady, podíváte-li se do trávy, je v ní plno bílých kvítků chudobek. Každá rostlinka projde spojením mezi smrtí zimy a novým životem jara. Nezdá se vám to velmi symbolické? Chudobka jako symbol jednoduché čistoty a první krásy jara, i symbol nepřehlédnutelného vítězství nad smrtí.

Velikonoce jsou svátkem nového života. Života, který je silnější než smrt. Protože nebeský Otec nenechal Syna ve smrti, máme i my právo věřit životu. Jak vypadá život s Kristem a v Kristu, ke kterému jsme pozváni? Co je to život? Četla jsem zvláštní tvrzení: „To, že někdo umřel, ještě nedokazuje, že žil.“ A opravdu, někteří lidé existují, život dostali, ale neprožívají ho plně. I když ledacos vědí a byli na všech světadílech. Je snad tohle život - ráno vstát, když zahrčí budík, pak toaleta, snídaně, do

práce, z práce, televizor, večeře, toaleta, internet, ... a zase pozdě jít spát. A zítra nanovo, bezmyšlenkovitě, bez radosti, bezbarvě... je to lidský život?

Žít je víc než být, než vegetovat. Život je prožívat, mít pocity: radovat se, smát, plakat, těšit se. Život je pochutnat si na jídle, na příjemné události. Žít, to je snít, vymýšlet, tvořit, budovat, dělat něco, z čeho mám radost. Dostala jsem jedinou pohlednici s nápisem: „Žil jsi už dneska?“

Já vám dnes tuto otázku předávám: „Žili jste o těchto svátcích?“ Co je to život? Život je Boží dar, učili jsme se v náboženství s dětmi. Můj život od počátku roste, rozvíjí se, rozkvétá. I ve stáří stále více bohatne. K daru života patří i plodnost. Může se předávat dál mateřstvím, otcovstvím, ať už tělesným nebo duchovním.

Takovým darem je lidský život. Ale patří k němu ještě jedno. Máme ho žít ve společenství, Bůh nechce zůstat sám, osamělý. Žít ve společenství, co to znamená? Je to sdílení radosti, je to sdělování zkušeností, je to vzájemná výpomoc, je to partnerství ve všem: „Společně se dílo lépe daří,“ říkají moudří.

Společně se i život lépe daří. To je moje pozvání k letošním svátečním bohoslužbám. Ježíš se musel vzdát svého života pro nás, zemřít, aby mohl dosáhnout nového života, zmrtvýchvstání. Máme s ním upřímné pouto víry, kde jsme jej přijali do svého života.

A tak mé velikonoční přání vám je: Abyste měli život. Abyste žili svůj život plně a bohatě. Abyste s Kristem žili, s Kristem umírali, s Kristem i vstali k novému životu. Amen.

Eva Šebelová

A jméno tvé jest bolest

A jméno tvé
Jest bolest ženo
Bolest nade všechny strasti
světa
Ta trýzeň pro jediné jméno
V němž dnes naděje nám
vzkvétá
Ta bolest matky
Bolest Mariina
Že nelze vzít už zpátky
Žal nad smrtí syna
Jméno tvé jest bolest ženo
Ta bolest matky
Ať jakékoliv nosí jméno
Synovu bídu na sebe by vzala
Bolestí tou i pukla skála
Krvavé slzy ji zkrápějí
A nad níž se tyčí zkříženy
Horizont i vertikála
Všech lidských vin i nadějí

ze sbírky *Oblouk návratu*
Stanislava Kubína

KŘYŽERJO

„Nimale 2000 swjatočnje zdrascenyh muži – w čornej sukni a z cylindrom – jěcha jutrownu njedzela na wupyšenyh konjach ze swojeje do susodneje wosady. W procesionje maja cyrkwinske chorhoje, kříž a horjestače – postawu Zmortwychstanjeného – sobu. Spěwajo jutrowne kěrluš a so modlo wozjewjeja powěsć wo Jězusowym zmortwychstanjenju.“

Takto popisuje v rodném jazyce několik desítek tisíc Lužických Srbů svůj nejslavnější velikonoční obyčej. Do Horní Lužice se na něj sjíždějí tisíce diváků i z okolních zemí. Svátečně nastrojení muži v cylindrech a fracích, na slavnostně ozdobených koních s církevními korouhvemi – monstrancemi, křížem a soškou zmrtvýchvstalého Krista třikrát objedou po ranní nedělní mši kostel a jedou zvěstovat radostnou zprávu o vzkříšení na hřbitov a do sousedních vsí. Říká se jim v srbštině „kryzerjo“ a velikonoční jízdě „jutrowne jěchanje“. Mnohohlasý zpěv jezdců zní srbsky, ale i německy a latinsky. Pohled na dlouhý průvod stovek vyšňořených jezdců a koní je životním zážitkem pro smysly, zážitkem pospolitosti a samozřejmě zážitkem duchovním.

Zvyk je dnes katolický, stejně jako vyznání Srbů v Horní Lužici. Odlišnost od většinové ateistické či protestantské populace – v upřímně praktikované konfesi, společně dodržovaných tradicích a jazyce – nejspíš vystavěla trojitou hráz proti splynutí s okolním německým „mořem“. Už pohanští předkové Lužických Srbů objížděli na jaře v magickém obřadu pole, aby si zajistili dobrou úrodu. Později zvyk transformoval do dnešní podoby. Tento duchovní obyčej i výraz rodinné, místní a národní pospolitosti udržují Srbové kontinuálně už stovky let. Například mezi Ralbicemi a Kulówem „wot léta 1540 bjez přetorhjenja“. Vedle sebe často můžete vidět na koni dědečka, otce i syna. Kdo jede poprvé, má na hrudi zelený věneček, kdo aspoň po pětadvacáté stříbrný a absolventi více jak padesátí jízdu zlatý. Koně mají zdobné čelenky a do ocasů vpleteny bílé pentle. Pokud je v rodině smutek, pentle jsou černé. Protože se už koně k užitným ani sportovním účelům

v Lužici v potřebném počtu nechovají, svázejí se jich sem stovky z celého Německa.

Jízdy nejsou ale jen lužickosrbskou specialitou. Jen pár kilometrů od českých hranic, blízko frýdlantského výběžku se pořádají velikonoční jízdy v německém Ostritz, u kláštera St. Marienthal. Před druhou světovou válkou se konaly a dnes

jsou pár let obnoveny i u nás, v Mikulášovicích ve Šluknovském výběžku. Probíhají také v českém horním Slezsku, v Lukavci, a v dnes polském horním Slezsku. Polská jízdní procesí zde těsně před válkou provázela tragická událost: Nacistické bojůvky postřílely Němce, kteří si dovolili radostnou zvěst zpívat i polsky.

V Lužici jízdy probíhají například v Budyšině (Bautzen), mezi zmíněnými Ralbicemi a Kulówem (Ralbitz, Wittichenau), a dalšími vesnicemi. Jeden z největších

Foto: Wikipedia

průvodů vyjíždí z Chrósćic. (Crostwitz – je zde mimochodem škola, kde se vyučuje i v srbštině a kostel, který ještě jako křakovský kardinál navštívil Jan Pavel II.)

V souvislosti s Lužickými Srby, velikonočními jezdci a Chrósćicemi mi vytanula na mysl jedna osobní vzpomínka. V Chrósćicích měla být před mnoha lety uzavřena škola s lužickosrbským vyučovacím jazykem. Na příhraničním česko-německém setkání o pár set kilometrů dál, v Chebu, jsem se proto náhodou zeptal nějakého neznámého regionálního německého politika, poslance, úředníka „nebo co“, jestli o tom ví. Čekal jsem chladnou nebo hněvivou reakci. Protože politik reagoval pozitivně a zdálo se paradoxně, že je dotazem potěšen, zapamatoval jsem si výjimečně příhodu i jeho příjmení – nějaký pan Tillich. Záhada se náhodou vysvětlila o mnoho let později, když jsem po své návštěvě velikonoční jízdy, náhodou zrovna v Chrósćicích, sledoval televizní dokument o lužických velikonočních jezdcích. Zaznělo v něm asi toto: „Velikonočním jezdcem býval jako mladík i Stanisław Tillich, původem Lužický Srb. Jízdy v Lužici navštěvuje i dnes coby předseda vlády Svobodného státu Sasko.“ Stanisław Tillich, syn lužickosrbské matky a polského otce, totálně nasazeného za války v „Říši“, je v Německu oblíbený pro svoje inteligentní a sympatické jednání. Prý mluví i plynou česčinou a polštinou, jako ostatně mnoho Lužických Srbů.

Lužičtí Srbové kromě znalosti češtiny jeví živý zájem o to, co se u nás děje, a mimochodem nechyběli ani při posledním všesokolském sletu. Zaslouží si podporu z naší strany. I náhodný, bezvýznamný zájem bezvýznamného člověka jako já by našim „menším bratrům“ jistě udělal radost. Stejně jako kdysi „nějakému“ panu Tillichovi.

A neplatí to vlastně o všech bližních, se kterými nás zvláštní předivo událostí a náhod svede, byť jen na chvilku, dohromady? **vd**

ANKETA – Co vědí mladí lidé o Velikonocích

Vypracoval: Martin Chadima a studenti Gymnázia Sázavská v Praze

1/ Blíží se velikonoční svátky, které jak víme, připadají každý rok na jiné datum.

Víte, podle čeho se toto datum určuje?

2/ Vnímáte Velikonoce spíše jako „jarní“ svátek či je vám blízký jeho duchovní rozměr?

3/ Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota, Hod Boží velikonoční... Jaké události označují tyto dny?

4/ Dodržuje vaše rodina některé zvyky spojené s židovskými nebo křesťanskými Velikonocemi?

Kristýna

1/ Narození Ježíše. Tento rok 21. dubna.
2/ Má rodina je z velké většiny duchovní, takže ano. Tedy až na drobnosti.
3/ Zelený čtvrtek – poslední večeře, Velký pátek – ukřižování Ježíše, Bílá sobota – Ježíš leží v hrobě, Hod Boží velikonoční – den, kdy Ježíš vystoupil na nebe
4/ Hodně ano, ale do kostela chodíme jen s prarodiči.

Gabriela

1/ První pondělí po jarním úplňku
2/ Jakožto křesťan spíše duchovně. Dodržujeme půstu, snažíme se více vnímat duchovno apod.
3/ Zelený čtvrtek – poslední večeře Páně, má se jíst zelené; Velký pátek – ukřižování Ježíše Krista na hoře Golgotě; Bílá sobota – Ježíš v hrobě obalen bílými rouchy; Hod Boží – vzkříšení Ježíše
4/ Ano, chodíme do kostela, pečeme vánočku, pálíme kočky, barvíme vejce, v době půstu ho držíme

Alexandra

1/ Podle vzkříšení Ježíše
2/ Spíš jarní, ale jak jsme to brali ve škole každý rok, tak taky duchovní rozměr, ale židovský
3/ Zelený čtvrtek – poslední večeře Ježíše s 12 učedníky; Velký pátek – ukřižování na hoře Golgota, předtím bičování, protože Jidáš zradil Ježíše; Bílá sobota – umyjou a namažou tělo Ježíše, pohřbí do jeskyně; Hod Boží velikonoční – vzkříšení
4/ Ano. Jezdíme k babičce, malujeme vejce, dáváme sladkosti koledníkům, pečeme beránka

Anna

1/ Podle vzkříšení, první pondělí po jarním úplňku
2/ Velikonoce jsou pro mě spíš čas, kdy se setkávám s rodinou

3/ Zelený čtvrtek se konala poslední večeře, na Velký pátek byl Ježíš ukřižován na Golgotě, o Bílé sobotě Ježíš leží v hrobě, na Hod Boží byl Ježíš vzkříšen
4/ Ano, barvíme vejce a chodí k nám i koledníci

Adam

1/ Podle ukřižování a vzkříšení Ježíše.
2/ Spíše jako jarní. Má rodina ho však slaví více duchovně.
3/ Zelený čtvrtek – Ježíš vjíždí do Jeruzaléma na Pesach, Velký pátek – poslední večeře, Bílá sobota – Ježíš zrazen, odsouzen a ukřižován, Hod Boží velikonoční – Ježíš je vzkříšen
4/ Matka dodržuje půst

Tereza

1/ První pondělí po prvním jarním úplňku
2/ Velikonoce vnímám jako jarní svátek. Oslava jara.
3/ Zelený čtvrtek – tzv. Poslední večeře, loučí se se svými učedníky; Velký pátek – ukřižování, zrazení Jidáše; Bílá sobota – hrob Ježíše ve skále, vykoupení od rodiny, zavalení kameny; Hod Boží velikonoční – vzkříšení
4/ Ano, barvíme vejce, pečeme beránka, chodí k nám děti na sladkosti

Adriana

1/ Podle narození Ježíše – první pondělí po jarním úplňku.
2/ Spíše jako ten jarní.
3/ Zelený čtvrtek – Ježíš se loučí se svými učedníky, Poslední večeře; Velký pátek – ukřižování; Bílá sobota – leží v hrobě, pohřbení; Hod Boží – vzkříšení
4/ Barvení vajíček

Dušan

1/ Podle úmrtí Ježíše Krista, první pondělí po jarním dni
2/ Spíše jako jarní svátky než duchovní, jelikož nejsem oddaný křesťan

3/ Zelený čtvrtek – poslední večeře Krista; Bílá sobota – Kristovo tělo je uloženo v hrobě a během noci ožívá; Hod Boží – je nalezen prázdný Kristův hrob
4/ Ne

Šimon

1/ Podle zabití Ježíše.
2/ Jako jarní svátek
3/ Zelený čtvrtek – poslední večeře a zatknutí Ježíše, Velký pátek – zbičování a ukřižování Ježíše, Bílá sobota – pohřbení Ježíše v jeskyni, Hod Boží – vzkříšení a nanebevzetí
4/ Pouze pomlázky, vajíčka a beránka

Vířa

1/ Podle narození Ježíše Krista
2/ Vnímám je spíše jako jarní svátek
3/ Zelený čtvrtek – Poslední večeře, Velký pátek – ukřižování na hoře Golgotě, Bílá sobota – Kristus leží v hrobě, Boží Hod – vzkříšení Krista
4/ Nedodržuji, pouze kupujeme velikonočního beránka

Franta

1/ Podle posloupnosti dnů
2/ Spíše jarní svátek.
3/ Zelený čtvrtek – příjezd Ježíše do Jeruzaléma na mladém oslu, Velký pátek – poslední večeře s apoštoly a zrada Jidášem, Bílá sobota – umučení a ukřižování Ježíše, Hod Boží – vzkříšení Ježíše a jeho nanabevstoupení
4/ Velikonoční jídlo jako beránek apod., pomlázky na sestru a matku.

Tereza

1/ Vzkříšení Ježíše
2/ Spíše jako prázdniny
3/ Zelený čtvrtek – Poslední večeře, Velký pátek – ukřižování Ježíše; Boží Hod – ze soboty na neděli vzkříšení Ježíše
4/ Ne

HUSŮV AREOPÁG IV. – DUBEN 1409

Vraťme se nyní do roku 1409. Duben toho roku byl plný napětí a očekávání věcí příštích. Na univerzitě vrcholil zápas mezi mistry českého národa a učiteli a studenty tzv. cizích národů. Na svátek sv. Jiří, 24. dubna 1409, měly proběhnout volby rektora a děkanů. Václav IV. tzv. Dekretem kutnohorským z 18. ledna 1409 změnil poměr hlasů ve prospěch národa českého, který nyní disponoval třemi hlasy oproti jedinému hlasu cizinců. Již v lednu 1409 „cizinci“ zvažovali, že se nezúčastní pravidelného kvodlibetu, v jehož čele stál toho roku přítel Husův Matěj z Knína. Naopak Hus hledal oporu u svých příznivců u králova dvora i na staroměstské radnici, v níž měli od ledna 1408 Češi většinu. Co si však můžeme představit pod pojmy „český národ“ nebo „Čech“?

Rebel, intelektuál a reformátor Jeroným Pražský na lednovém kvodlibetu otázku po češtví zodpověděl tak, že ke starším pojmům „vlast“ (patria) a „jazyk“ (lingua) přidal další dva: původ po rodičích (sanguis) a neposkvřenou víru (fides). Tento středověký typ nacionalismu zpěnil krev v žilách „cizinců“. Ondřej z Brodu obvinil Mistra Jana Husa z toho, že právě on stál za Dekretem kutnohorským. Hus však v Kutné Hoře, kde se o jeho vydání rozhodovalo, nebyl, neboť jej sklátila nemoc. Každý však věděl, že Hus je základním stavebním kamenem reforem „nasáklých“ viklefovským kacířstvím. Král Václav

navíc rozhněval cizí mistry tím, že podpořil reformní kardinály, kteří hodlali na koncilu v Pise zlikvidovat dvojpapežství. Slíbil, že se odřekne jednoho z papežů, Řehoře, jehož ovšem uznávala korporace cizích národů. Tento politický, teologický a nacionální chaos vrcholil pasivní rezistencí korporace cizích národů právě v dubnu 1409, která měla vést k odsunutí voleb a tím i k prodloužení funkčního období rektora Henninga z Baltenhagenu i děkana artistické fakulty Alberta Varentrappa. Střety radikálních studentů na sebe nenechaly dlouho čekat. Inzultován byl německý teolog Ludolf Meistermann. Václav IV. však nehodlal připustit, aby se korporace cizích národů nadále protivila jeho vůli. Univerzitní bezvládní způsobené také obstrukcemi cizích mistrů urychlilo jednání mezi Václavem IV. na straně jedné a M. J. Husem a J. Pražským na straně druhé. V malebném koloritu hradů Žebráku a Točniku byl připraven úder, který definitivně vyřešil univerzitní krizi. Dne 9. května 1409 králův komisař Mikuláš Bohatý spolu s ozbrojenci přerušil poradu cizích mistrů a vynutil si vydání univerzitních a fakultních insignií. Byl přečten mandát Václavův, který stanovil rektorem univerzity Zdeňka z Labouně a děkanem artistické fakulty Šimona z Tišnova. V polovině května opustilo demonstrativně Prahu na 700 studentů a cizích mistrů. Václav všechny uprchlé mistry zbavil univer-

(Další díl ze série příspěvků o M. J. Husovi)

zitních hodností a prohlásil je za vyhnané. Vůči Husovi (a Betlémské kapli) gradovala nenávisť řady německých obchodníků, kteří ztratili odchodem cizích mistrů a studentů klientelu. Málokdo pochyboval, že situace je plodem českého reformního kvasu, jehož symboly byli vedle Husa i Matěj z Janova či Jan Milíč z Kroměříže a později Jeroným Pražský, Jakoubek ze Stříbra, Jan Rokycana či Mikuláš Biskupec z Pelhřimova. Specifickým prvkem nastupující „husitské revoluce“ se stane důraz na „Pravdu Páně“, která se neprojevuje jen vzletnými slovy, ale také činy. Pletičaření zájmových skupin ve vedení církve, korupce mocných prelátů, překrývání a neřešení palčivých problémů, kupčení s odpustky, ohýbání paragrafů církevního práva a řádů, pokrytectví v oblasti sexuální morálky, ignorantství elity vedoucích představitelů církve a především zpanštění těch, kteří měli následovat chudého a pronásledovaného Pána Ježíše Krista, vložilo celé řadě osobností do úst slova o přicházejícím Antikristu, o posledním čase, o spáse těch, kteří vydrží protiventství vrchnosti, onoho „spolčení hlupců“, jejichž jediným cílem byl pohodlný život a rozkoš z moci. Slovy Husa: „...d'ábel a každý zlý člověk chce zlo nikoliv proto, že je to zlo, nýbrž proto, že je považuje za dobro.“ Sotva tehdy tušil, že jeho nepřítel pro něj připravují „dobro“, jehož symbolem se stane zapálená kostnická hranice. **mch**

Malování na chodníku 2014

Den dětí a závěr školního roku oslavíme v naší Pražské diecézi společně v sobotu 31. května. Sejdeme se před Výstavištěm v Praze 7 – Holešovicích v 9,30 h. Obrázky se tentokrát vztahují k biblickému tématu „O marnotratném synu“ (Lukáš 15,11-32).

Odpolední program je nachystaný v pražské Galerii pro děti GUD nedaleko našeho chrámu svatého Mikuláše. Zúčastníme se interaktivní výstavy STAVÍME. Na uvedený program musíme zadat objednávku, proto se prosím co nejdříve hlase na příložený kontakt: tel. 321 722 944, 720 668 098, e-mail: krasava.machova@seznam.cz. Za Odbor duchovní péče pro děti a mládež Pražské diecéze se s vámi těší na shledání **Krasava Machová**

Naše církve v rozhlase

ČR 2 vysílá v přímém přenosu z Husova sboru ve Slezské Ostravě na Pondělí velikonoční 21. dubna v 9 h bohoslužbu. Liturgii vede Zdeněk Kovalčík spolu s olomouckým biskupem Rudolfem Göblem, který poslouží kázáním. Zpívá Komorní sdružení pro duchovní hudbu Ostrava, sbor řídí Pavla Dědičová. **zk**

Povelikonoční koncert

Zveme vás na koncert smíšeného pěveckého sboru Orfěj, pořádaný ve spolupráci s NO v Praze 10 -Vinohrady. Koncert se koná 22. dubna ve vinohradském sboru od 18.30 h. Na programu zazní především Stabat Mater F. I. Tůmy za varhanního doprovodu T. Pindóra, B. M. Čermohorský, A. Dvořák, J. S. Bach a další. Vstupné dobrovolné. **ev**

Koncerty u sv. Mikuláše

21. 4. - 17 hodin
Caccini, Bach, Vivaldi, Mozart
21. 4. - 20 hodin
Od baroka k jazzu
22. 4. - 17 hodin
Bach, Händel, Dvořák, Mendelssohn
23. 4. - 17 hodin
Telemann, Bach, Marais, Händel
24. 4. - 17 hodin
Mozart, Händel, Bach, Dvořák
25. 4. - 17 hodin
Bach, Schubert, Dvořák, Verdi
25. 4. - 20 hodin
Mozart, Bach, Vivaldi, Dvořák
26. 4. - 17 hodin
Vivaldi, Händel, Albinoni, Pachelbel
26. 4. - 20 hodin
Mozart, Bach, Vivaldi, Dvořák
27. 4. - 17 hodin
Bach, Franck, Bizet, Dvořák
27. 4. - 20 hodin
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel

Studenti čtou Husa

J. Hus
1415 - 2015

Srdečně Vás zveme na třetí čtení ze sedmi čtení textů
Mistra Jana Husa

pod heslem třetího výroku Husova Sedmera
UČ SE PRAVDĚ!

Husitská teologická fakulta UK, Pacovská 350/4

24. dubna 2014 od 16:30 hod.

Čtení povede děkan HTF UK Prof. ThDr. J. B. Lášek

Vítání jsou studenti HTF UK, ale i posluchači dalších fakult.

Texty ke stažení a diskuze na www.hus2015.cz (sekce Studenti čtou Husa)

Akce se koná ve spolupráci se studentským spolkem Eliša o.s.

Pro všechny bude připravena hudba, gril, občerstvení.